

LONGOZ ORMANLARININ DOĞA YÜRÜYÜŞÜ AÇISINDAN İNCELENMESİ

An INVESTIGATION ON LONGOZ FOREST FOR HIKING

Kübra ERHAN*, Süleyman Erim ERHAN**

Geliş Tarihi: 28.09.2022
(Received)

Kabul Tarihi: 17.05.2023
(Accepted)

ÖZ: Büyük şehirlerde yaşayan insanlar kentleşmenin birçok olumsuz etkisine maruz kalmaktadırlar. Nüfus artışının devam etmesi, işsizlik problemi, trafik sorunları, artan suç oranları ve düşen yaşam standartları, şehirde yaşayan insanlar üzerindeki doğal stres çeşitlerinden sadece birkaçıdır. Özellikle bu tip sorunlara sahip şehir yerleşenleri üzerlerindeki streslerden bir an bile olsa kurtulmak için kendilerini doğa ile baş başa bırakacak rekreatif etkinlikler arama ve yapma çabası içindedirler. Bu etkenler doğrultusunda çalışmada longoz ormanlarının doğa yürüyüşü açısından potansiyelinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Bu amaca yönelik olarak bölgede doğa yürüyüşü yapan bireylerden nitel araştırma metoduyla veriler toplanmıştır. Araştırmada yarı yapılandırılmış mülakat tekniği ile görüşmeler yapılmıştır. Verilerin yorumlanması içerik analizi kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Bu değerlendirmeler ışığında Longoz ormanlarının doğa yürüyüşü açısından gerek İstanbul gibi bir metropole yakınlığı gerekse ulaşım kolaylığı yanında bozulmamış doğası, çeşitli parkur imkanları, vahşi hayvan tehdidi olmaması ve yürüme rotalarına araç ile ulaşılması açısından önemli bir merkez haline gelebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İğneada, Longoz Ormanları, Doğa yürüyüşü, Rekreasyon

ABSTRACT: People living in crowded cities are exposed to many adverse effects of urbanization. The continuing population growth, unemployment problems, traffic problems, rising crime rates, and declining living standards are just some of the natural stressors on the people living here. Especially city dwellers with such problems are in an effort to seek and perform recreational activities that will leave them alone with nature in order to get rid of their stress even for a moment. These factors make trekking very attractive for city dwellers. This study aimed at evaluating longoz Forests, which are close to a metropolis like Istanbul, for trekking individuals. For this purpose, data were collected from individuals trekking in the region by qualitative research method. Interviews were conducted using the semi-structured interview technique in the research. The interpretation of the data was carried out using content analysis. As a result of the research, it was determined that Longoz Forests have a powerful potential for trekking.

Key Words: İğneada, Longoz Forests, Trekking, Recreation

* Dr. Öğr. Üyesi, Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, kerhan@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0002-5391-8435.

** Doç. Dr., Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi, seerhan@nku.edu.tr, ORCID: 0000-0003-4437-0807

EXTENDED ABSTRACT**Introduction**

Today, trekking, called nature walking, and hiking, known as daily walking, are increasing in popularity day by day. Life in industrialized cities is getting increasingly heavy and burdens people negatively. For this reason, people desire to escape these areas of life, the crowd and the everyday ordinariness. The conscious interpretation of leisure time has powerful physical, mental and social benefits. Outdoor sports provide positive benefits to people's physical and psychological well-being, to escape the crowded and heavy rhythm of urban life and develop socio-cultural relations between individuals. Today, trekking is a sport carried out with an expert guide, mainly by those who want to get away from the stress of the city, by organizing 2-3 week tours on weekends, on routes not far from the city or abroad in various countries. There are suitable areas for trekking in every region and province in our country. While the development of mountain sports in Turkey was initially based on climbing, sports such as trekking have become more popular nowadays. The most crucial element of this sport, which does not cost much, is the natural beauty of the trekking area. At this point, ongoz forests are an essential alternative for individuals who do this sport. The region has a high potential in terms of trekking and hiking activities. The favorable climatic conditions and topography of the area, its rich flora and fauna, and the socio-cultural structure of the local people also contribute positively to the development and use of trekking trails. This study aimed to evaluate the Longoz forests by experienced athletes devoted to nature walks.

Method

A case study design was used from the qualitative dimension of the research. The interview method with the participants was chosen as the data collection method in the study. In the study, the semi-structured interview method was used as data collection tool. Within the scope of the research, a total of fifteen questions were asked to the participants, including five demographic and ten research problems. The research questions were prepared in consultation with expert guides in the field. The determination of the sample was created by the snowball sampling technique, one of the non-probability sampling techniques. In the snowball sampling technique, the sampling begins by reaching one of the people who are estimated to have the most knowledge about the subject on which the research will take place. When the interview with the person concerned is over, different people suggested by that participant are reached, and after meeting with those people, different people suggested by them are reached. Content analysis was performed to analyze the data collected in the research. In content analysis, it aims to combine similar data around certain concepts and themes and explain them by transforming them into an understandable and explainable format.

Findings

When we look at the results of the analysis, it is seen that the participants prefer the Longoz forests for reasons such as its proximity to a metropolis like Istanbul, ease of transportation, unspoiled nature, forest, lake, sea opportunities and the convenience of the tracks. In addition, it shows that this visual feast offers a different beauty in all seasons and differs from other routes due to factors. In terms of trekkers, the Longoz forests show that the difficulty level of the track changes according to the seasons. It shows that the water resources of the

participants are sufficient for trekking in the region and for the camp if permission is obtained, while a small number of participants do not find the water resources very sufficient. It shows that people who do not have trekking experience can find many routes in the Longoz forests according to their level. It shows that trekking in the Longoz forests can be done every month and that the guide and technical equipment are also critical. It shows that the Longoz forests are in a central location in terms of transportation and there is no problem in terms of transportation, but it will be known that there will be problems seasonally.

Discussion and Conclusion

This study aims to evaluate the potential of Longoz forests in terms of trekking. In order to achieve this goal, interviews were conducted with experts in trekking and camping, who dominate the region, and it was possible to evaluate concrete facts more clearly. In light of these evaluations, it is thought that Longoz forests can become an essential center for trekking in terms of proximity to a metropolis like Istanbul and access to walking routes by vehicle. It is seen that the longoz forests satisfy its guests who come for trekking with its unspoiled nature, diversity of trees and plants, as well as lake and sea opportunities, in addition to the ease of transportation. It offers options for its guests who want to trek for different purposes, with extended trail opportunities that are not challenging for its guests who will take a nature walk in the Longoz forests. Although we have used the Longoz forests for trekking, these routes are also an excellent option for cycling lovers. The fact that there is no wild animal threat during the walks and that there is no water shortage at the same time are other factors that increase the attractiveness of the region. For those who want to walk in the green nature of the rising waters in the spring, the yellowing leaves in the autumn, the snow in the winter and the green nature in the summer and cool off in the sea right next to them; the Longoz forests attract their guests by offering different beauties every season. Despite all these attractive opportunities, it should not be forgotten that technical equipment, maps and navigation are important because trekking is a risky activity, and it is safer to carry out trekking with a guide who knows the region as much as possible. Since the Longoz forests are within the body of the DKMP (General Directorate of Nature Conservation and National Parks), it should be known whether it is possible to camp or make a fire without permission, and activities should be organized according to the rules of national parks.

1. GİRİŞ

Günümüzde günübürlük yürüyüş olarak bilinen hiking ve doğa yürüyüşü olarak isimlendirilen trekking her geçen gün popülaritesini arttırmaktadır. Sanayileşmiş şehirlerdeki hayat gittikçe ağırlaşmakta ve insanlara negatif yüklemeler yapmaktadır. Bu nedenle insanlar bu hayat alanlarından, kalabalıktan ve gündelik sıradanlıklardan uzaklaşmayı arzulamaktadırlar. Bunlar da doğa yürüyüşü isteğinin artmasındaki önemli nedenlerden birkaçıdır. (Sağcan, 1986).

Ülkemizde her bölge ve ilde bu spor türü için uygun alanlar vardır. Dağ sporlarının Türkiye'deki gelişimi başlarda tırmanma üzerineyken günümüzde trekking gibi sporlar daha popüler seviyeye gelmiştir (Yeşil, 2015). Çok bir maliyet gerektirmeyen bu spor için en önemli olan unsur da trekking yapılacak alanın doğal güzelliğidir. İşte bu noktada longoz ormanları bu sporu yapan bireyler için ciddi bir alternatiftir. Bölge, trekking ve hiking etkinliği açısından yüksek bir potansiyele

sahiptir. Alanın sahip olduğu uygun iklim koşulları ve topoğrafyası, zengin flora ve faunası, yöre halkının sosyokültürel yapısı da doğa yürüyüşü parkurlarının geliştirilmesi ve kullanımında olumlu katkılar sağlamaktadır (Çakır, 2011).

Doğa Yürüyüşü, ekoturizm kapsamında değerlendirilen doğa turizmi, doğada yapılan tüm turizm çeşitliliğini (doğa yürüyüşü, kamp turizmi, vb.) kapsayan turizm türüdür. En geniş anlamı ile doğa turizmi, “manzara bütünlüğü, topografya, su, vejetasyon ve yaban hayatı gibi doğal kaynakların kullanılmasına” dayalı her türlü turizm faaliyetleri olarak tanımlanabilir (Koroğlu ve ark.,2012). Doğa turizminin lokomotifini olan trekking, bölgenin dağlarında, dağcılık bilgisine ihtiyaç olmadan, yorucu ve eğimli yerlere girmeden, çok büyük olmayan patikaların tercih edildiği, belli zorluklar ve nitelikler oluşan doğada, katılanların yaşlarına müsait ve giderek kısıtlı şekilde gerçekleştirilen kısa olmayan uzun mesafe yürüyüşlerin genel tanımıdır (Erdoğan, 2003).

Doğa sporları içinde yer alan trekking bir yandan serüven ve macerayı içermesi diğer yandan katılımcıların enerjilerini boşaltarak yeni yerleri görme imkânı sağlaması bakımından önemli bir rekreasyonel aktivitedir. Daha da önemlisi trekking günübirlik ve kampli yürüyüşlerde yapılması nedeniyle iş birliği, dayanışma, kaynaşma ve paylaşma yeteneklerini artırmaktadır (Bektaş, 2010). Trekking doğa spor çeşitlerinin çok fazla güç ve performans göstermeden hafif bir şekilde gerçekleştirilen dallarından biridir. Dilimize İngilizce'den geçmiş olan "trekking" kelimesi İngilizce'de "doğal zorluklar olan bölgede hiçbir ulaşım aracı kullanmadan sadece yürümek" olarak tanımlanmaktadır. Gerçek tanımı ise " Güney Afrika'da kağına ya da yürüyerek göç etmek" demektir” (Bektaş, 2010).

En başta doğaseverlerin, doğal güzellikleri yaşama ve tabiatla bulunma düşüncesi ile yaptıkları bireysel veya arkadaş çevresi faaliyetleri olarak başlayan doğa yürüyüşleri, şimdilerde alternatif turizm seçeneklerinden biri olarak ekonomik boyut kazanmış ve gelişmiştir. Doğa yürüyüşü ekoturizm de kayda değer bir etkinlik olarak var olmaktadır. Günümüzde trekking olarak da tanımlanan doğa yürüyüşü, çoğunlukla kentin stresinden uzaklaşmayı düşünenlerin, hafta sonları günübirlik, kente uzak olmayan rotalarda ya da yurtdışında çeşitli ülkelerde 2-3 haftalık turlar düzenleyerek, uzman bir rehber ile gerçekleştirilen bir spordur (Açıksöz ve ark 2006).

Doğa yürüyüş rotalarından biri olan Longoz ormanında zemin düz, eğim düşüktür. Bitki örtüsü açısından sık denilebilecek yüksek bir orman formasyonundadır. Avrupa'nın güneydoğusuna has bu dişbudak-meşe-kızılağaç orman çeşidinin en sulu bölgelerinde kızılbaş ve dişbudak, diğerlerinden daha az sulu bölgelerde saplı meşe en başta olmasıyla farklı meşe çeşitleri yoğunur. Bu özelliğine ek tırmanıcı bitki çeşitleri ormanın seçkin niteliğidir. Longoz ormanlarının dışında olan bölümde daha fazla yaprak döken karışık orman örtüsü bulunmakta ve bu gibi ormanlar floristik kompozisyon ile longoz ormanlarına yüksek düzeyde

benzerlik göstermektedirler. Daha fazla karışık meşe çeşitlerinden oluşan bu vejetasyon çeşidinde meşe toplulukları hâkimdir (Güler, 2007).

Resim 1. Longoz Ormanlarında doğa yürüyüşü etkinliği

Tablo 1. Longoz Ormanlarında Bulunan Dereler ve Göller

Dereler	Göller
Bulanık Dere (82.5 km ²)	Erikli Gölü
Efendi Dere (33.6 km ²)	Mert Gölü
Değirmen Dere ve Elmalı Dere (47.2 km ²)	Saka Gölü
Arnavut Dere (38.4 km ²),	Hamam Gölü
Sultanbahçe Dere (23.200 km ²)	Pedina Gölü
Erikli Dere (15.0 km ²)	
Çilingöz Dere (18.0 km ²)	

Milli park içinde, longoz orman ekosistemi ve Karadeniz arasında yer alan uzunluğu yaklaşık 10 km ve derinliği 300 m'yi bulan kıyı kumul ekosisteminde, yaprak döken orman ekosisteminde ve longoz orman ekosisteminde endemik ve nadir türler yer almaktadır. Longoz ormanının sulak alan ekosistemi, kıyı kumul ekosistemi ve yaprak döken orman ekosistemlerini barındırmakta bu nedenle birçok bitki ve hayvan türü için yaşam ortamı oluşturmaktadır (Özdemir, 2019).

Resim 2. Longoz Ormanlarından bir görünüm

İğneada, içerdği farklı ekosistemleriyle yöredeki birçok hayvan türü için kaliteli ve farklı yaşam alanları oluşturmaktadır (Anonim, 2009e). Alanda, habitat çeşitliliği ve biyolojik çeşitlilik açısından zengin bir yapıya sahip olan ve ülke kuşağımızın en geniş subasar orman ekosistemi, Avrupa'da ise en büyük alüvyal subasar orman olma özelliği taşıyan İğneada Longoz Ormanları yer almaktadır.

Longoz ormanlarında tilki, yarasa, su samuru, geyik, çakal, yaban kedisi, sansar, porsuk, yaban domuzu, karaca ve kurt gibi memeliler; küçük yeşil ağaç kakan, cüce karabatak, küçük kerkenez, ak kuyruklu kartal benzeri toplam 194 kuş çeşidi bulunmakta; kaplumbağa, gece kurbağası, pürtüklü semender, yeşil kertenkele, yılan ve oluklu kertenkele benzer sürüngen ve iki yaşamlılar, büyük teke böceği ve benekli bakır kelebeği gibi böcekler; Karaburun balığı, acı balık, deniz iğnesi, noktalı inci balığı, kurt balığı, dere hamsisi ve taş yiyen balığı benzeri balıklar bulunmaktadır (Akkaya ve ark., 2010).

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada doğa yürüyüşü yapan bireyler için İstanbul gibi bir metropole yakın olan Longoz Ormanlarının doğa yürüyüşü açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın alt problemleri şu şekilde sıralanabilir:

1. Bu bölgeyi tercih etme sebepleriniz nelerdir?
2. Hiking ve trekking açısından değerlendirildiğinde ülkemizdeki benzer diğer bölgelerle kıyaslayabilir misiniz?
3. Zorluk dereceleri dikkate alındığında bu bölgede yaptığımız faaliyetlerin zorluk derecesini nasıl ifade edersiniz?
4. Bölgede tehlike oluşturabilecek yabani hayvanlar var mı?
5. Doğa yürüyüşü ya da izin alındığı da kamp için zaruri ihtiyaç olan su kaynakları bakımından yeterlimi?
6. İlk defa doğa yürüyüşü yapacak kişiler için rotalar var mı?

7. Yılın her zamanında bu tür faaliyetler yapılabilir mi?
8. Yürüyüş ve kamp alanına ulaşımında sıkıntı yaşıyor mu?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli

Araştırma nitel boyutundan, durum çalışması (örnek olay-vaka analizi-case study) deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, “nasıl ve niçin” sorularını temel alan bir araştırma desenidir. Bu desende, araştırmacı kontrol edemediği bir olgu ya da olayı derinlemesine incelemesine imkân veren nitel araştırma desenidir (Yin,2017). Çalışmada veri toplama metodu olarak, çalışmaya katılanlar ile karşılıklı görüşme/mülakat metodu seçilmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Çalışma grubunun belirlenmesi ihtimal temelli olmayan örnekleme tekniklerinden kartopu örnekleme tekniği ile oluşturulmuştur. Kartopu örnekleme tekniğinde örneklem oluşturma sürecinde araştırmanın gerçekleşeceği konu hakkında en fazla bilgisi olduğu tahmin edilen kişilerden birine ulaşılarak başlanmaktadır. Konu ilgili olan kişiyle gerçekleştirilen görüşme bittiğinde o katılımcının önerdiği farklı kişilere, o kişilerle görüşme sonrası da onların önerdiği farklı kişilere ulaşılmaktadır (Flick, 2014). Çalışma grubunu yaşları 26-67 arasında ($X=46,6$) olan 27 (%75,0)'si erkek ve 9 (%25,0)'u kadın olmak üzere toplam 36 doğa yürüyüşü yapan birey oluşturmaktadır. Çalışma grubuna ait demografik özellikleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2: Çalışma Grubunun Demografik Özellikleri

		F	%
Cinsiyet	Kadın	9	75,0
	Erkek	27	25,0
Eğitim Düzeyi	Lise	12	38,5
	Üniversite	14	58,6
	Lisansüstü/Doktora	9	2,8
Doğa Yürüyüşü Deneyimi	0-3 yıl	4	11,1
	4-7 yıl	8	22,2
	8-11 yıl	7	19,4
	11-14 yıl	5	13,9
	15 ve üzeri yıl	12	33,3

2.3. Veri Toplama Aracı

Çalışmada veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi araştırmacının önceden sormayı düşündüğü soruların olduğu görüşme formunu kullanarak daha sistematik ve karşılaştırılabilir veriler toplanabilmesine olanak sağlamaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.4. Verilerin Toplanması ve Analizi

Araştırmada toplanılan verilerin analizinde içerik analizi yapılmıştır. İçerik analizinde birbirine benzer verileri, belirli kavramlar ve temalar etrafında

birleştirmek ve bunları anlaşılabilir ve açıklanabilir bir formata dönüştürerek açıklamayı amaçlar. (Yıldırım ve Şimşek, 2013).

2.5. Araştırmanın Etik İzinleri

Çalışma öncesinde Atatürk Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Etik Kurul Başkanlığından gerekli resmi izinler alınmıştır (Sayı: E-70400699-000-2200024244, Tarih: 24.01.2022).

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırma kapsamında yarı yapılandırılmış mülakat sorularına verilen yanıtlara dair içerik analizi sonuçları verilmiştir.

Tablo 3: Bölgeyi Tercih Etme Sebeplerine İlişkin İçerik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	f*
Konum	Ulaşım kolaylığının olması	4
	İstanbul'a yakın olması	3
	Katılımcının yaşadığı yer olması	4
Doğa	Bozulmamış doğasının olması	3
	Endemik yapıya sahip olması	2
	Ormanlık olması	3
	Bölgenin denize yakın olması	2
Parkur	Sakin olması	4
	Kolay olması	5
Toplam		30

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 3'de verilen analiz sonuçlarına göre katılımcılar Longoz ormanlarını İstanbul gibi bir metropole yakınlığı, ulaşımın kolaylığı, bozulmamış doğası, orman, göl, deniz imkânlarına sahip olması ve parkurların rahatlığı gibi sebeplerden dolayı tercih ettikleri görülmektedir.

Katılımcılara yöneltilen ilk soru olan "Bu bölgeyi tercih etme sebepleriniz nelerdir?" sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K3: Eko sistem orman ve göller bölgesi ve deniz hepsi bir arada bu bölgeyi cazibe merkezi haline getiriyor. Ulaşım kolay.

K1: Yakın yörede ikamet etmekteyim ve bu bölge longoz olması sebebiyle dünyada sayılı endemik yapıya sahip.

K2: Doğa dokusunun çoğu bölgede bozulmamış olması, yürüyüş ve kamp seçeneklerinin fazla olması.

K6: Müthiş doğası güvenilir tırmanışsız zorlamayan aşırı keyifli bir parkur oluşu.

Katılımcılara yöneltilen diğer soru "Bu bölgedeki faaliyetlerde doğadaki beklentilerinizi karşılıyor musunuz?" olmuştur. Bu soruya katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K5: Doğal alan olması, görsellik panorama ve yürüyüş parkurları olarak yeterli.

K7: Büyük ölçüde evet ama bazı eksikliklerde yok değil.

Tablo 4: Benzer Rotalar ile Kıyasına İlişkin İçerik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	f*
Çeşitlilik	Bitki ve Ağaç çeşitliliği olması	8
	Bölgede göl olması	2
İklim	Bölgenin dört mevsim tercih edilebilir olması	6
Toplam		16

* katılımcıların birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 4’de verilen içerik analizi sonuçlarına göre katılımcılar Longoz ormanlarının bitki, ağaç çeşitliliği, göl gibi doğal güzellikler ile buna ek olarak bu görsel şölenin bütün mevsimlerde ayrı bir güzellik sunduğu gibi etkenlerden dolayı diğer rotalardan ayrıştığını göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Hiking ve trekking açısından değerlendirildiğinde ülkemizdeki benzer diğer bölgelerle kıyaslayabilir misiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K10: Burası özel bir bölge, benzeri yok.

K13: Daha yumuşak bir coğrafya, her yaş grubuna hitap edebilir, orman, sulak alanlar ve deniz dokusu birlikte, iklimsel döngünün tüm renkleri yaşanıyor.

K11: Doğası daha güzel diyebilirim eşi yok bence.

Tablo 5’de verilen analiz sonuçları doğa yürüyüşçüleri açısından Longoz ormanları kolay, orta ve mevsimlere göre parkurun zorluk derecesinin değiştiğini göstermektedir.

Tablo 5: Parkur Derecesine Göre İçerik Analizi Sonuçları

Tema	Kod	f*
Zorluk Derecesi	Kolay düzeyde olması	4
	Orta düzeyde olması	3
	Mevsime göre değişkenlik göstermesi	5
Toplam		12

Katılımcılara yöneltilen “Zorluk dereceleri dikkate alındığında bu bölgede yaptığımız faaliyetlerin zorluk derecesini nasıl ifade edersiniz?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K1: Farklı mevsimlerde farklı rotaların zorluk derecesi değişir ama dağcılık ile kıyaslandığında longozlar kolay rota olarak değerlendirilebilir.

K7: Bu bölgede yapılan faaliyetlerde nadiren zorlandığımız anlar oluyor. Tabi bu kişinin fiziksel durumuna da bağlı.

K15: Longoz ormanlarının bulunduğu alan genelde düz, düze yakın eğim olduğundan aşırı zorlayan bir parkur bulunmamaktadır. Tabiki tüm longoz gezilmek istenirse yürüyüş mesafesini 20 km ye kadar uzatıp bu şekilde mesafe olarak performans yapılabilir. Ancak longoz ormanlarının yanı başında olan ıstranca dağları çok yakın olması ve istenilen her düzeyde rota barındırması büyük bir avantaj oluşturmaktadır.

Tablo 6: Tehlikeli Yabani Hayvan Varlığına İlişkin İçerik Analizi Sonuçları

Tema	Kod	f*
Zararlı Hayvan	Rastlanmadı	5
	Yaban Domuzu	4
	Engerek Yılanı	3
Toplam		12

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 6’da verilen analiz sonuçları katılımcıların bir kısmının yabani hayvan ile karşılaşmadığını, diğer katılımcıların yanıtı ise bölgede yaban domuzu ve engerek yılanı olduğunu göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Bölgede tehlike oluşturabilecek yabani hayvanlar var mı?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K2: Bölgeye uzun süre kamp ve benzeri faaliyetler için giden biri olarak şunu söyleyebilirim. Herhangi bir yabani hayvan tehlikesi duymadım, yaşamadım. Ama bölgede domuz sürüleri, DKMP doğaya saldırdığı kurtlar ve nadirde olsa engerek yılanı (Mayıs-haziran) söz konusu olabilir. Ama bu risk çok azdır.

K9: Pek karşılaşmadım ama bu yok anlamına gelmiyor engerek yılanı duydum dikkat edilmeli.

K1: Yabani domuz dışında görülebilecek hayvan yoktur onlarda zaten insandan hemen kaçtıkları için tehlikeli hayvan türü bulunmamaktadır.

Tablo 7: Su Kaynağına İlişkin İçerik Analiz Sonuçları

Tema	Kod	f*
Temiz Su	Yeterli	8
	Çok Yeterli Değil	3
Toplam		11

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 7’de verilen analiz sonuçları katılımcıların bölgede doğa yürüyüşü ve izin alındığı takdirde kamp için su kaynakların yeterli olduğunu az sayıda katılımcının ise su kaynaklarını çok yeterli bulmadığını göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Doğa yürüyüşü ya da izin alındığı da kamp için zaruri ihtiyaç olan su kaynakları bakımından yeterlimi?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K13: Bölge yer altı su kaynakları açısından zengindir. Dereler ve çeşmeler su kaynakları açısından bölgeye gelecekler için yeterlidir. Derelerin evsel ya da sanayi ya da tarımsal atıklardan zehirlenme riski azdır.

K4: Genelde kamp yapan kişiler araçları ile kamp alanlarına gidiyor bu durumda su ihtiyacı sorun olmuyor. Eğer araçla gidilemeyen bir bölgede kamp planlıyorsanız içecek su ihtiyacı bakımından tecrübelerinize güvenirsiniz.

K15: Arazide su kaynakları bol olduğundan hiçbir sıkıntı bulunmamaktadır.

Tablo 8: İlk Defa Doğa Yürüyüşü Yapacak Katılımcılara Ait İçerik Analizi

Tema	Kod	f*
Başlangıç Seviyesi	Birçok Rota Var	8
Toplam		8

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir.

Tablo 8’de verilen analiz sonuçları doğa yürüyüşü tecrübesi olmayan kişilerin Longoz ormanlarında seviyelerine göre birçok rota bulabileceğini göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “İlk defa doğa yürüyüşü yapacak kişiler için rotalar var mı?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K10: Tüm rotalar kolay orta zorlukta bir veya iki rota çıkabilir. 7-8 rota var çoğu işaretlenmiş ayrıca bölgede rehberlik ve kamp alanı hizmeti veren arkadaşlar var.

K8: İğneada ve Demirköy bölgesinde ilk defa doğa yürüyüşü yapacaklar için çeşitli projelerle rotalar oluşturulmuştur ama çok sağlıklı rotalar değildir. Navigasyon araçları ve harita uygulamaları kullanmaları tavsiye olunur. Bölge kaybolmaya müsait bir arazi yapısına sahiptir.

K12: Longoz ormanları ilk defa yürüyüş yapacaklar için en ideal bölgedir.

Tablo 9: Yılın Her Zamanında Doğa Yürüyüşü Yapılabilirliğine Dair İçerik Analizi

Tema	Kod	f*
Tüm Yıl Yürüyüş	Kolaylık ile	2
	Rehber ile	5
	Ekipman ile	4
Toplam		11

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 9’da verilen analiz sonuçları Longoz ormanlarında doğa yürüyüşünün yılın her ayında yapılabildiğini ve rehber ile teknik ekipmanın da önemli olduğunu göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Yılın her zamanında bu tür faaliyetler yapılabilir mi?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K2: Su basar ve yağmur sonrası rehber almak şartıyla yapılabilir.

K5: Seviyenize göre değişir, başlangıç seviyesindeki kişilerin kış aylarında giderken dikkatli olması gerekli.

K14: Köylerden uzak yüksek tepelerde kışın karda faaliyet yapmak profesyonel ekipman ve tecrübe gerektirir.

K1: Evet, yılın her mevsiminde ayrı bir görsel bulunmaktadır. İlkbaharda yükselen suların içinde yürümek, sonbaharda sararan yaprakların arasında faaliyet yapmak, yazın yemyeşil doğada yürümek istendiğinde hemen yanı başındaki denizde serinlemek, kışın ise kar üzerinde yürümek gibi faaliyetler yapılabilir.

Tablo 10: Yılın Her Zamanında Doğa Yürüyüşü Yapılabilirliğine Dair İçerik Analizi Sonuçları

Tema	Kod	f*
Ulaşım	Merkezi	6
	Problem yok	3
	Mevsimsel Sorunlar	3
Toplam		12

* katılımcılar birden fazla görüş belirtmişlerdir

Tablo 9’da verilen analiz sonuçlarını Longoz ormanlarının ulaşım açısından merkezi bir konumda olduğunu ulaşım açısından bir problemin olmadığını lakin mevsimsel olarak problem ile karşılaşılabilirliğini göstermektedir.

Katılımcılara yöneltilen “Yürüyüş ve kamp alanına ulaşımında sıkıntı yaşıyor mu?” sorusuna katılımcıların verdiği cevap örnekleri aşağıda verilmiştir.

K1: Bölgeye tur firmaları ve o yöreye ait araçlar sürekli gitmektedir. Ayrıca özel araçlar ulaşım tercih edildiğinde de yolların asfalt olması ve yürüyüş bölgesine kadar ulaşması büyük avantajdır.

K7: Yürüyüş rotalarına ulaşım kullanılan araca göre değişir ama genel anlamda yolların durumu orta derecede.

K5: Kendi şahsi imkânlarımızla kolaylıkla ulaşılabilir, ya da grup etkinlikleri ile araç kiralanabilir.

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Yapılan bu çalışmanın amacı Longoz ormanlarının doğa yürüyüşü açısından potansiyelinin değerlendirilmesidir. Bu amaç doğrultusunda bölgeye hâkim trekking ve kampçılıkta uzman kişiler ile görüşmeler gerçekleştirilerek, somut gerçeklerin daha net değerlendirilmesi imkânı sağlanmıştır. Bu değerlendirmeler ışığında Longoz ormanlarının doğa yürüyüşü açısından gerek İstanbul gibi bir metropole yakınlığı gerekse yürüme rotalarına araç ile ulaşılması açısından önemli bir merkez haline gelebileceği düşünülmektedir. Çakır (2011), yaptığı çalışmada İstanbul gibi büyük bir metropole, Tekirdağ’a, Kırklareli ve Edirne’ye olan yakın mesafesiyle başta yaz ayları olmak üzere, ilkbahar ve sonbahar aylarında sıkça ziyaret edilmekte olduğunu belirtmiştir ve çalışmamız ile benzerlik göstermektedir.

Longoz ormanlarının ulaşım kolaylığı yanında bozulmamış doğası ve bitki çeşitliliği aynı zamanda göl ve deniz imkânı ile de doğa yürüyüşü için gelen ziyaretçileri tatmin ettiği görülmektedir. Longoz ormanları doğa yürüyüşü yapacak olan ziyaretçiler için zorlu olmayan ve uzun parkur imkanları ile opsiyonlar sunmaktadır. Çalışma kapsamında Longoz ormanları her ne kadar doğa yürüyüşü için değerlendirmiş olsada bu rotalar bisiklet severler için de iyi bir alternatif oluşturmaktadır.

Yapılan yürüyüşler sırasında vahşi hayvan tehdidi olmayışı ve aynı zamanda su sıkıntısı yaşanmaması bölgenin cazibesini arttıran diğer faktörlerdir. İlkbaharda yükselen suların, sonbaharda sararan yaprakların, kışın karların yazın ise yemyeşil doğada yürümek ve hemen yanı başındaki denizde serinlemek isteyenler için Longoz

ormanları her mevsim farklı güzellikler sunarak ziyaretçilerini cezbetmektedir. Erdoğan (2003) ve Çakır (2011) tarafından yapılmış olan çalışmalarda longoz ormanlarının, trekking etkinliği açısından yüksek bir potansiyele sahip olduğu tespit edilmiştir. Alanın uygun iklim koşulları ve topoğrafyası, zengin flora ve faunası, yöre halkının sosyokültürel yapısının da trekking parkurlarının geliştirilmesi ve kullanımında olumlu katkılar sağladığı belirtilmiştir.

Sahanın sahip olduğu avantaj ve sağladığı imkânlarla rağmen doğa yürüyüşü riskli bir aktivite olduğu için teknik ekipmanların, harita ve navigasyonun önemli olduğunu, mümkün olduğunca bölgeyi tanıyan bir rehber eşliğinde doğa yürüyüşlerinin gerçekleştirilmesinin daha güvenli olduğu gerçeği unutulmamalıdır.

Longoz ormanları DKMP (Doğayı Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) bünyesinde olduğu için izin alınmadan kamp yapıp kalınamayacağı, ateş yakılamayacağı bilinmeli ve milli parklar kurallarına göre aktiviteler düzenlenmelidir.

Longoz ormanlarında yapılabilecek doğa yürüyüşü faaliyetleri bölgede büyük yatırımlar gerektirmeden kısa vadede uygulanacak düzenlemelerle hayata geçirilebilir.

Doğayı tanımaya fırsat sunan bu yürüyüşlerin rotaları ekolojik değerlere zarar vermeyecek şekilde planlanmalı, yerel rehberler tarafından uyulması gereken kurallar anlatılmalıdır. Uygun aralıklarla mola noktaları oluşturulmalıdır. Bu mola noktaları ekoturistlerin gereksinimlerini karşılayacak basit altyapı sistemlerine (tuvalet, su içme, çöp toplama alanı, dinlenme alanları, kamp alanları gibi) sahip olmalıdır. Günü birlik planlanan doğa yürüyüşlerinde kurulacak olan kamplarda ateş yakılmaması, gürültü yapılmaması, ziyaretçiler tarafından çöp bırakılmaması gibi uyarıların yapılması, çevrenin korunması açısından önem taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Açıksöz, S. Topay, M. & Aydın, H. (2006). Bartın-Arıt beldesi trekking potansiyelinin belirlenmesi. *Bartın Orman Fakültesi Dergisi* , 8 (10) , 80-89. <https://dergipark.org.tr/tr/pub/barofd/issue/3404/46860>

Akkaya, M., Macit, F. & Kurtulmuş, Z. (2010). Istranca Dağları ve Dupnisa Mağarası. Kırklareli Valiliği Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Kırklareli.

Anonim, (2016). İğneada Longoz Ormanları Milli Parkı Uzun Devreli Gelişme Planı Analitik Etüt ve Sentez Raporu. T.C. (Mülga) Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, Kırklareli.

Anonim (2009e). İğneada longoz ormanları flora. Biyolojik Çeşitlilik ve Doğal Kaynak Yönetimi Projesi. Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü, s.16, Kırklareli.

Bektaş, F. (2010). Kaçkar Havzası Trekking Parkurlarının Spor Turizmi Bakımından Değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Doktora Tezi, Ankara.

Çakır, G. (2011). *İğneada ve çevresinde ekoturizm potansiyelinin belirlenmesi ve kırsal kalkınma açısından değerlendirilmesi*. Namık Kemal Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Tekirdağ.

Demir, C. & Demir, D. (2006). bireylerin boş zaman faaliyetlerine katılmalarını etkileyen faktörler ile cinsiyet arasındaki ilişki: lisans öğrencilerine yönelik bir uygulama, *Ege Akademik Bakış Dergisi*, 6(1): 36-48. <https://dergipark.org.tr/en/pub/eab/issue/39837/472349>

Erdoğan, N. (2003). Çevre ve (Eko) Turizm. Erk Yayınları, s. 317, Ankara.

Flick, U. (2014). An Introduction to Qualitative Research. New York: Sage.

Güler, N. (2007). *İğneada longoz ormanları bitkileri resimli tanıma kılavuzu*. Çevre ve Orman Bakanlığı Doğa Koruma Ve Milli Parklar Genel Müd., 242 s, İstanbul.

Kıracıoğlu, Ö. (2010). Doğa yürüyüşü güzergâhlarının planlama ilkelerinin belirlenmesi, Ovacık Sinancılar Örneği Projesi, İzmir.

Köroğlu, Ö. , Köroğlu, A. & Alper, B. (2012). doğaya dayalı gerçekleştirilen turizm faaliyetleri içerisinde turist rehberlerinin rolleri üzerine bir inceleme. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* , 2012 (1) , 131-139. <https://dergipark.org.tr/en/pub/kmusekad/issue/10214/125538>

McKenzie, M,D. (2000). How are adventure education program outcomes achieved?: A review of the literature. *Australian Journal of Outdoor Education*, 5(1), 19-28.

Sağcan, M., (1986). *Recreation and Tourism (Rekreasyon ve Turizm)*. Baskı Yeri: Cumhuriyet Press.

Özdemir, G. (2019). Korunan alan planlamasında peyzaj değerlerinin mekânsal dağılımlarının saptanması: İğneada longoz ormanları milli parkı örneği.(Yüksek Lisans Tezi). Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Uluslan, Y. (2009). Alternatif turizm çeşitlerinin turizm potansiyeline etkisi: Konya örneği(Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Yeşil, M. (2015).Antalya’da spor turizmi: mevcut durumun tespiti(Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2013). Nitel Araştırma Yöntemleri. Baskı Yeri: Seçkin Yayıncılık.

Yin, R,K. (2017). Case study research and applications: Design and methods. Baskı Yeri: Sage publications.